

**Colegiul de disciplină și etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

H O T Ă R Ă R E nr. 3-62/2025

cu privire la examinarea contestației depuse de către cet. XXXXXX XXXXXX,
împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare din 10 aprilie 2025 în privința
procurorului din Procuratura municipiului Chișinău, Alexandr Cornea,-

mun. Chișinău

15 iulie 2025

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor,
având în componența sa:

Președinte – Alexandru Lozan

Membrii – Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șușu, Oleg Televca, Pavel
Țurcan, Vitalie Sîli,

examinând în ședință publică contestația depusă de către cet. XXXXXX XXXXXX,
împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare din 10.04.2025, privind
încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului din cadrul Procuraturii
municipiului Chișinău, Alexandr Cornea, audiind informația prezentată de către
membrul raportor, domnul Sîli Vitalie -

C O N S T A T Ă :

La 14.03.2025, domnul XXXXXX XXXXXX, a sesizat Consiliul Superior al
Procurorilor, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorul din
cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, Alexandr Cornea.

Conform competenței, sesizarea menționată *supra*, a fost redirecționată pentru
verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de 20.03.2025,
fiindu-i acordat nr. de corespondență 54s/25.

Prin decizia Inspecției procurorilor, la 10.04.2025 s-a dispus încetarea procedurii
disciplinare în privința procurorului Alexandr Cornea, din motivul lipsei temeiurilor
de tragere la răspundere disciplinară.

La 25.04.2025, XXXXXX XXXXXX a depus la Colegiul de disciplină și etică de pe
lângă Consiliul Superior al Procurorilor, o contestație împotriva deciziei Inspecției
procurorilor din 10.04.2025 și a solicitat admiterea acesteia, cu anularea Deciziei
menționate și aplicarea unei sancțiuni disciplinare procurorului Alexandr Cornea.

Contestația domnului XXXXXX XXXXXX este depusă în limba română, conține
elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată electronic de
autor.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției
procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul
sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul
de disciplină și etică.

Prin urmare, Colegiul constată că sesizarea corespunde cerințelor de formă și
conținut înaintate și a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva
deciziei Inspecției procurorilor.

Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară:

Prin sesizarea depusă autorul acesteia consideră necesar de a sesiza Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, cu privire la acțiunile întreprinse în cauza penală nr. XXXXXX, care pot constitui abateri disciplinare ale procurorului în Procuratura mun. Chișinău (of. Principal), Alexandr Cornea.

Astfel, potrivit ordonanțelor de punere sub învinuire din xx.xx.2024, xx.xx.2024, xx.xx.2024, procurorul în Procuratura mun. Chișinău (of. Principal), Alexandr Cornea, în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (1), pct. 23), art. 255, art. 281-283 din Codul de procedură penală, constatând că Xxxxxx Xxxxxx a săvârșit infracțiunea de escrocherie, adică fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală, în special a dispus: - ”A pune sub învinuire în prezenta cauză penală pe Xxxxxx Xxxxxx (...), încriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (5), art. 190 alin. (6) din Codul penal”.

În atare circumstanțe, Xxxxxx Xxxxxx, bazându-se pe prevederile art. 65-66 din Codul de procedură penală, raportat și prevederilor art. 6§3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în conformitate cu care: ”(...) orice acuzat are, în special dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale”.

Petentul constatând totodată faptul că nici o prevedere procesual-penală nu decade învinuitul de dreptul de a solicita explicarea actului de învinuire/acuzare, pentru a obține precizări referitoare la circumstanțele faptice și juridice imposibil de a fi înțelese, care au fost puse la baza învinuirii/acuzării, ignorând logica faptico-juridică necesară - potrivit cererii, reținută în atenția Alexandr Cornea, a solicitat explicarea învinuirii/acuzării, dată potrivit ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024, pentru motiv că nu este clar cum anume au fost exprimate acțiunile învinuitului și ce înseamnă încadrarea juridică în sensul formulării învinuirii/acuzării complete.

Din analiza ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024, petentul atestă neconformitatea actului procedural cu prevederile art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, având în vedere că numita învinuire/acuzare astfel completată, nu conține elementele inerente unei învinuirii/acuzații în materie penală, ce necesită a fi elucidate imperativ prin actul de procedură, fiind condiționat principiul preciziei și a integralității calificării pretensei infracțiuni. Esențial este faptul că autorul sesizării a fost în special învinuit că ar fi săvârșit infracțiunea de escrocherie, adică fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală (art. 190 alin. (6) din Codul penal), implicit și – ”(...) acționând împreună și de comun acord cu alte persoane (...)”; însă - în dispozitivul actului de învinuire/acuzare completat, fiind dată calificare potrivit art. 42 din Codul penal/participanții, fără reținerea aliniatului din norma materială, raportat și circumstanțelor actului, cu nominalizarea calității acestuia (autor, organizator, instigator, fie complice).

Procurorul sesizat, a fost chemat să explice actul învinuirii/acuzării (completat) din xx.xx.2024, în partea ce ține de calificare potrivit art. 42 din Codul

penal/Participantii, fără reținerea aliniatului din norma materială, raportat și circumstanțelor actului, cu nominalizarea calității învinuitului (autor, organizator, instigator, fie complice), bazat pe circumstanțele învinuirii/acuzării, în vederea garantării respectării principiului preciziei și a integralității calificării infracțiunii și dreptul la apărare.

În opinia autorului sesizării procurorul Alexandr Cornea, acționând cu intenție în continuare agramat juridic, ignorând principiile unei anchete penale echitabile, potrivit ordonanței vădit nelegale și formalist inadmisibile, reținând pretinsa lipsă a unei prevederi procesual-penale cu privire la explicarea actului de învinuire/acuzare, a dispus de a respinge cererea ca fiind neîntemeiată.

În atare circumstanțe, Xxxxxx Xxxxxx, având speranța legitimă de a primi o explicare competentă și profesională a învinuirii potrivit ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024, în conformitate cu prevederile art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și cu prevederile art. 10, art. 65-66 și art. 244-245 din Codul de procedură penală, contestând/criticând pentru nelegalitate ordonanța din xx.xx.2025, în conformitate și cu prevederile art. 299¹-299² din Codul de procedură penală, a solicitat procurorului ierarhic superior:

- Anularea ordonanței procurorului din xx.xx.2025, ca fiind o soluție dată vădit contrar prevederilor art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și prevederilor art. 10, art. 65-66 și art. 244-245 din Codul de procedură penală, astfel - prejudiciabilă dreptului fundamental a învinuitului, la un proces echitabil potrivit art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

- Dispunerea obligării procurorului să explice actul învinuirii/acuzării (completat) din xx.xx.2024, în partea ce ține de calificare potrivit art. 42 din Codul penal/Participantii, fără reținerea aliniatului din norma materială, raportat și circumstanțelor actului, cu nominalizarea calității subsemnatului învinuit (autor, organizator, instigator, fie complice), bazat pe circumstanțele învinuirii/acuzării, în vederea garantării respectării principiului preciziei și a integralității calificării infracțiunii și dreptul la apărare.

Totuși, procurorul ierarhic superior, deși era obligat să verifice sub toate aspectele legalitatea și temeinicia ordonanței procurorului, nefiind totodată limitat nici de obiectiile invocate prin care a fost sesizat, deși era obligat să emită o soluție motivată, care să asigure legalitatea și temeinicia actului de justiție - în realitate, nu a exercitat controlul ierarhic superior, respectiv nu a comunicat petiționarului soluția administrată plângerii - determinând încălcarea imperativului art. 6§1 – ”proces echitabil” al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, susținând astfel acțiunile/actele nelegale ale procurorului.

Potrivit art. 6 pct. (44) din Codul de procedură penală – ”Prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția RM și de alte legi”.

Procurorul în Procuratura mun. Chișinău (of. Principal), Alexandr Cornea, acționând cu intenție contrar normelor imperative, în lipsa unei analize obiective și

efective a cererii privind explicarea actului de învinuire/acuzare, a ignorat cu intenție, contrar legii procesual penale dreptul esențial al învinuitului, de a solicita/primi explicarea actului de învinuire/acuzare.

Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspekția procurorilor:

Din analiza materialelor administrate, Inspekția Procurorilor a constatat următoarele:

Cauza penală nr. XXXXXX a fost disjunsă la xx.xx..2025 din materialele cauzei penale nr. XXXXXX, urmărirea penală în care a fost pornită de către Centrul Național Anticorupție la data de xx.xx.2023, în temeiul bănuielii rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (6) Cod penal.

În cadrul urmăririi penale s-a constatat că, [...].

La xx.xx.2024, în conformitate cu prevederile art.281 și art.282 Cod de procedură penală, procurorul Alexandr Cornea l-a pus sub învinuire pe Xxxxxx Xxxxxx, incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5) și art.190 alin. (6) Cod penal.

La xx.xx.2024 și, ulterior acestei date, au fost puși sub învinuire și alți figuranți în cauza penală.

La xx.xx.2024, în conformitate cu prevederile art.283 Cod de procedură penală, procurorul Alexandr Cornea l-a pus sub învinuire pe Xxxxxx Xxxxxx, incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 și art.190 alin. (6) Cod penal. În prezența apărătorului Xxxxxx Xxxxxx, procurorul Alexandr Cornea a comunicat drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute de art. 66 Cod de procedură penală și a înmănat o copie a ordonanței, fapt certificat prin semnăturile avocatei și învinuitului.

La 17.12.2024 avocatul Xxxxxx Xxxxxx, în interesele lui Xxxxxx Xxxxxxa înaintat Procuraturii mun. Chișinău o cerere (înregistrată cu nr.X), prin care a solicitat explicarea învinuirii/acuzării dată potrivit ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Alexandr Cornea din xx.xx.2024, cererea respectivă a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15.01.2025 sub nr.X în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, în ordinea prevederilor art.299¹-299² Cod de procedură penală, a fost înregistrată plângerea avocatului Xxxxxx Xxxxxx, depusă în interesele învinuitului Xxxxxx Xxxxxx prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului Alexandr Cornea din xx.xx.2024, de respingere a cererii privind explicarea ordonanței de punere sub învinuire completată din xx.xx.2024.

Prin ordonanța adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, Aurel Burlacu, din 22.01.2025, plângerea respectivă a fost respinsă integral, ca neîntemeiată.

În motivarea ordonanței din 22.01.2025, procurorul ierarhic superior a reținut faptul că, ordonanța de punere sub învinuire din xx.xx.2024, a fost adusă la cunoștință învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, în prezența apărătorului acesteia, fapt certificat prin semnăturile aplicate pe ordonanța respectivă. Totodată, normele legislației procesual-penale, în afară de aducerea la cunoștință a ordonanței de punere

sub învinuire, nu prevăd alte acțiuni procesuale în sensul dezbaterii sau expunerii în scris a motivării ordonanței de punere sub învinuire. Chestiunile invocate de către apărare urmează să fie dezbătute într-un proces contradictoriu prin finalizarea urmăririi penale. Totodată, obligarea procurorului să efectueze anumite acțiuni sau să emită unele acte neconforme normelor procesual-penale, constituie o ingerință în fondul cauzei cu obligarea procurorului de a prezenta și a divulga anumite probe administrate în cadrul urmăririi penale, înainte de finalizarea acesteia.

Între timp, în vederea terminării urmăririi penale, la xx.xx.2025 în privința învinuiților urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură separată, cu atribuirea numărul de ordine XXXXXX.

La 17.02.2025 cu nr.x, în cancelaria Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul Principal a fost înregistrată cererea avocatului XXXXXX XXXXXX, depusă în interesele învinuitului XXXXXX XXXXXX, prin care, repetat a solicitat explicarea ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024, emisă pe cauza penală nr.XXXXXX.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Alexandr Cornea din 18 februarie 2025, cererea avocatului XXXXXX XXXXXX, depusă în interesele învinuitului XXXXXX XXXXXX, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25.02.2025 în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, spre examinare conform competenței în ordinea prevederilor art.299¹-299² Cod de procedură penală, a fost înregistrată plângerea avocatului XXXXXX XXXXXX, depusă în interesele lui XXXXXX XXXXXX, prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Alexandr Cornea din xx.xx.2025, cu obligarea procurorului să explice ordonanța de punere sub învinuire din xx.xx.2024.

Prin ordonanța adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, Aurel Burlacu, din xx.xx.2025, plângerea respectivă a avocatului XXXXXX XXXXXX, a fost respinsă integral, ca neîntemeiată.

Procedura în cadrul Colegiului de Disciplină și etică

Poziția petiționarului XXXXXX XXXXXX

În conținutul contestației din 25.04.2025, cet. XXXXXX XXXXXXa indicat că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspekția procurorilor din 10.04.2025, considerând că aceasta are un caracter formalist și ilegal.

La data de 14.03.2025 partea petiționară a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor cu privire la acte/acțiuni în cauza penală nr. XXXXXX care pot constitui abateri disciplinare ale procurorului în Procuratura mun. Chișinău (of. Principal) Cornea Alexandr și procurorului ierarhic superior Burlacu Aurel.

Urmare a verificării sesizării și materialului probatoriu administrat și analiza soluțiilor adoptate inspectorul în Inspekția Procurorilor, reținând că nu a stabilit îndeplinirea necorespunzătoare de către procuror și procurorul ierarhic superior a atribuțiilor de serviciu în cadrul urmăririi penale, a concluzionat că nu au fost admise acțiuni/inacțiuni care ar putea fi încadrate juridic ca abateri disciplinare.

Astfel, inspectorul a ignorat obligația instituită imperativ în baza art. 46 alin. (2) din Legea cu privire la procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, anume: ”de a întreprinde toate măsurile necesare pentru a verifica toate faptele invocate de autorul

sesizării și a stabili existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare”, procedura de verificare a sesizării fiind una formală și inadmisibilă, iar constatările și concluziile – neîntemeiate.

Astfel, inspectorul a ignorat faptul îndeplinirii necorespunzătoare și contrar legii, atât de către procuror, cât și de către procurorul ierarhic superior, fapt care determină lipsa dreptului petiționarului de a cunoaște și de a înțelege care este calitatea sa de pretins participant (autor, organizator, instigator, fie complice), potrivit art. 42 din Codul penal, participanții - iar, sesizarea dată, este una inutilă, având în vedere că după logica numitului inspector, nu mai este necesară formularea și înaintarea unei învinuiri/acuzații concrete și nu mai este necesar de a se respecta prevederile imperative ale art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală. Urmărind logica dată, potrivit constatărilor/concluziilor deciziei, se înțelege că este admisibilă formularea și înaintarea unei învinuiri/acuzații formale și generale, aceasta putând fi pretins legală și întemeiată, dar și motivată.

Este astfel inadmisibilă concluzia numitului inspector despre lipsa faptului îndeplinirii necorespunzătoare și contrar legii, atât de către procuror, cât și de către procurorul ierarhic superior, având în vedere că actul de învinuire, este unul incomplet, afectează indubitabil dreptul la apărare, neputând a fi considerat un atare act ca fiind legal; implicit - dreptul de a cere/a primi explicație, este unul constituțional și admisibil (la orice etapă), petiționarul nefiind condiționat de preținse ”tactici de investigare”;

Reținerea formalistă de către inspector, despre lipsa unei ingerințe în dreptul de apărare - este una anume contrară legii, având în vedere că încălcarea dreptului la apărare există și este ignorată, prin a menține refuzul solicitării învinuitului privind explicarea, pentru a cunoaște și a înțelege care este calitatea sa de pretins participant (autor, organizator, instigator, fie complice), potrivit art. 42 din Codul penal/Participanții.

În concluzie cet. XXXXXX XXXXXXa solicitat Colegiului anularea deciziei inspectorului din 10.04.2025, ca fiind una emisă contrar legii, nefiind motivată, constatarea abaterii disciplinare ale procurorului în Procuratura mun. Chișinău (of. Principal), Cornea Alexandr cu sancționarea numitului procuror pentru admiterea intenționată de încălcări grave ale legislației.

Poziția reprezentantului Inspecției procurorilor

În ședința Colegiului de Disciplină și etică, Inspecția procurorilor a fost reprezentată de către inspectorul Caraman Iurie.

Inspectorul a menționat că autorul sesizării invocă abateri ce derivă din activitatea procesuală a procurorului Cornea Alexandr, la îndeplinirea acțiunii procesuale de completare a acuzației.

Pe partea de procedură, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, activitatea procesual-penală a procurorului poate fi supusă exclusiv controlului realizat de către procurorul ierarhic superior și, ulterior, controlului judecătoresc. O altă formă de control a activității procurorului este interzisă și ar echivala cu o imixtiune în activitatea acestuia. În procesul de verificare disciplinară, inspectorul nu își poate aroga nici competențe ale procurorului ierarhic superior, nici ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie.

Remediul principal pentru înlăturarea omisiunilor este exercitarea căilor de atac și aplicarea la timp a normelor procesuale ce se impun, iar anularea unei hotărâri sau constatarea caracterului incomplet a unor acte de procedură nu înseamnă în mod automat că procurorul nu a acționat într-un mod profesionist și în strictă conformitate cu legea.

Potrivit jurisprudenței constante a Colegiului de disciplină și etică, angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor este supusă cerinței îndeplinirii *cumulative* a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză. La rândul său, Consiliul Superior al Procurorilor, a dezvoltat această jurisprudență punctând că, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele acțiuni ale procurorilor, care au un caracter evident și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale. Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă, ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni.

Cu referire la garanțiile unui proces echitabil, Curtea Europeană a stabilit că imparțialitatea judecătorului/procurorului se apreciază atât conform unei abordări subiective, care ia în considerare convingerile personale sau interesele într-o cauză, cât și conform unui test obiectiv, care stabilește dacă judecătorul/procurorul a oferit garanții suficiente pentru a exclude vreo îndoială motivată din acest punct de vedere (cauza *Demicoli v. Malta*, nr. 13057/87, Hotărâre din 27.08.1991, §40). Interpretarea de către procuror a normei de drept material/procesual reprezintă, în realitate, o modalitate de aplicare în concret a legii și, dacă este făcută cu bună-credință, rațional, argumentat și rezonabil, nu poate constitui abatere disciplinară, întrucât se circumscrie competențelor atribuite de lege¹.

Pornind de la aceste deziderate, Inspecția procurorilor a verificat acțiunile procurorului Alexandr Cornea dintr-o optică multidimensională, după cum urmează:

- dacă acțiunea de completare a acuzației din xx.xx.2024 a fost realizată cu respectarea cadrului legal;
- dacă au fost respectate cerințele legale în partea ce ține de înregistrarea cererilor părții apărării prin care s-a solicitat explicarea ordonanței din xx.xx.2024, precum și dacă acestea au fost examinate și soluțiile comunicate, corespunzător;
- dacă actele adoptate de procurorul Alexandr Cornea au fost motivate prin prisma cadrului normativ de reglementare.

Din perspectiva respectării cadrului legal la realizarea acțiunii procesuale Inspecția procurorilor constată cu certitudine că înfăptuirea acțiunii procesuale de înaintare oficială a acuzației a fost efectuată în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală: a fost efectuată de procuror, a fost efectuată în timpul zilei, drepturile și obligațiile lui XXXXXX XXXXXX în calitate de învinuit au fost înmânate și explicate, acțiunea s-a înfăptuit cu participarea apărătorului. În egală măsură, partea apărării nu a contestat modalitatea de înfăptuire sau, după caz, legalitatea acțiunii de înaintare a învinuirii dlui XXXXXX XXXXXX, circumstanță ce induce premisa că aceasta

¹ Hotărârea CSP nr. 1-101/2022 din 13.06.2022, Disponibilă pe: <https://csp.md/sites/default/files/2022-08/101%20Hot%20PROIECT%20Ștefan%20Roșca%203-30%20-%20A.Motuzoc.pdf>

(n.a. – *acțiunea de completare a învinuirii, care implică și audierea învinuitului*) este legală.

Procesul-verbal de audiere a învinuitului Xxxxxx Xxxxxx din xx.xx.2024 scoate în evidență câteva detalii relevante, după cum urmează:

- dlui Xxxxxx Xxxxxx i-au fost înmânate și explicate drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute de art. 66 Cod de procedură penală;
- partea apărării nu a făcut obiecții împotriva acțiunii realizate de procuror și nu a existat vreo cerere de includere a eventualelor obiecții în procesul-verbal de audiere. Ba mai mult, nu a obiectat asupra înscrisului ”Ordonanța de punere sub învinuire din xx.xx.2024 îmi este clară”.

În contextul probatoriului analizat, concluzionează lipsa încălcării de către procurorul Alexandr Cornea a vreo unei norme din Codul de procedură penală sau a vreo unui act normativ adoptat în cadrul Procuraturii, în procesul de înfăptuire a acțiunii procesuale de completare a învinuirii dlui Xxxxxx Xxxxxx.

Post-realizare a acțiunii procesuale de completare a acuzării din xx.xx.2024 dl Xxxxxx Xxxxxx, avocatul său – Xxxxxx Xxxxxx, a înaintat mai multe cereri prin care a solicitat explicarea învinuirii, în sensul de a i se explica din poziția cărei categorii de participanți, enumerați în cuprinsul art. 42 Cod penal, a acționat Xxxxxx Xxxxxx la săvârșirea infracțiunii incriminate. Aceste cereri ale părții apărării au fost examinate de procurorul de caz, Alexandr Cornea și, ulterior, de către procurorul ierarhic superior, Aurel Burlacu, prin acte procedurale conforme dispozițiilor legale – ordonanțe, fiind indicate termenul și modalitatea de atac, în caz de dezacord. Din această perspectivă, procurorul Alexandr Cornea nu a admis încălcări de la cadrul procesual-penal, ce reglementează soluționarea cererilor în procesul penal.

Sub aspectul verificării motivării ordonanțelor prin care s-au soluționat cererile de explicare a învinuirii s-a constatat că ordonanțele adoptate de procurorul Alexandr Cornea la data de xx.xx.2024 și xx.xx.2025 conțin aspecte de motivare, cu trimitere la cadrul normativ aplicabil speței, trecut prin filtrul jurisprudenței și practicii de procuror ancorate exercițiului procedural de „explicare a învinuirii”.

În speță, procurorul Alexandr Cornea a invocat că: potrivit practicii judiciare naționale, ordonanța de punere sub învinuire nu este pasibilă de a fi atacată la judecătorul de instrucție, deoarece punerea sub învinuire este o acțiune legată de desfășurarea normală a urmăririi penale și prin sine nu afectează drepturile și libertățile constituționale ale persoanei². În context, normele legislației procesual-penale naționale, nu prevăd o astfel de acțiune procesuală cum ar fi explicarea în scris a ordonanței de punere sub învinuire, cum s-a solicitat în plângerea avocatului Xxxxxx Xxxxxx, depusă în interesele învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, cu atât mai mult, nu prevede un drept al învinuitului de a obliga procurorul la înaintarea unei învinuiri concrete, să indice vina, motivele și semnele calificative pentru încadrarea juridică corectă a faptei. Or, o astfel de apărare este în detrimentul învinuitului³.

Legislația procesual-penală internă prevede că, în momentul aducerii la cunoștință persoanei învinuite, a ordonanței de punere sub învinuire, acesteia i se

² Pct. 5.3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.7 din 04.07.2005 „Cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale”

³ Decizia Curții Supreme de Justiție din 21.04.2021 (dosar nr. 1re-23/2021), disponibilă pe https://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=18259

explică de către procuror în mod verbal esența învinuirii aduse, redate în ordonanța de punere sub învinuire și i se propune să facă declarații în sensul învinuirii aduse. O altă procedură specială de explicare a esenței învinuirii aduse, normele legislației procesual-penale nu prevăd, de aceea nu este întemeiată poziția învinuitului, privind existența unei astfel de proceduri efectuarea căreia s-a solicitat. La caz, de către procuror, la data de 12.12.2024, în prezența apărătorului XXXXXX XXXXXX, învinuitului XXXXXX XXXXXX i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire, fiindu-i explicat și conținutul acesteia, fapt consemnat prin semnăturile învinuitului și apărătorului acestuia. Astfel, au fost respectate întocmai drepturile constituționale ale petiționarului, în ceea ce ține de informarea despre faptele în care este învinuit.

Mai mult, pentru a garanta dreptul de acces la justiție și la un recurs efectiv, urmare a adoptării ordonanțelor sale, procurorul Alexandr Cornea și procurorul ierarhic superior au comunicat soluțiile astfel adoptate, cu explicarea modului și termenului de atac, în caz de dezacord.

Inspecția procurorilor pune în evidență că, potrivit prevederilor art. 3 alin. (4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

Dincolo de cele menționate, se vor reține prevederile art. 113 alin. (2) Cod penal, potrivit căreia „calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale ...”.

Vidul legislativ cu privire la realizarea exercițiului de explicare a învinuirii, a fost constatat și de Curtea Constituțională⁴, care a punctat că „legea procesuală penală conține suficiente garanții la diferite etape ale procesului penal, începând cu înaintarea învinuirii și înmânarea rechizitoriului (articolele 282 și 296 din Codul de procedură penală), precum și la etapa cercetării judecătorești (articolele 366 și 413 din același Cod), care îi asigură acuzatului/inculpatului dreptul de a fi informat cu privire la natura acuzațiilor și de a cere explicații cu referire la acestea atunci când nu îi sunt clare. Aceste garanții îi permit să își pregătească apărarea în modul corespunzător” și că „nici Constituția, nici Convenția Europeană nu impun o condiție formală specială cu privire la modul în care acuzatul trebuie să fie informat cu privire la natura și motivele acuzației aduse împotriva sa (*a se vedea Drassich v. Italia*, 11 decembrie 2007, § 34; *Giosakis v. Grecia (nr. 3)*, 3 mai 2011, § 29)”.

Astfel, ordonanțele procurorului Alexandr Cornea și procurorului ierarhic superior nu sunt arbitrare or, acestea conțin elemente motivatorii preluate din jurisprudența relevantă și de care trebuie să se ghideze un procuror în realizarea acțiunii de schimbare/completare a acuzației.

Subsecvent, având în vedere faptul că procurorul poate interveni cu o acuzație completată/concretizată pe tot parcursul procesului penal, ținând cont și de raționamente de tactică de investigare, nu se determină prezența unei ingerințe în dreptul la apărare a dlui XXXXXX XXXXXX.

⁴ Pct. 21 și 23 din Decizia Curții Constituționale nr.17 din 28.02.2023, disponibilă pe https://www.constcourt.md/public/ccdoc/decizii/d_17_2023_203g_2022_rou.pdf

Urmare a verificării sesizării și materialului probatoriu administrat, inclusiv lecturarea și analiza soluțiilor adoptate, nu s-a stabilit îndeplinirea necorespunzătoare de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Alexandr Cornea, a atribuțiilor de serviciu în cadrul urmăririi penale în cauza penală în privința lui XXXXXX XXXXXX, respectiv nu au fost admise acțiuni/inacțiuni care ar putea constitui abatere disciplinară.

În concluzie, inspectorul a solicitat respingerea contestației înaintate de dl. XXXXXX XXXXXX ca neîntemeiată, cu menținerea deciziei din 10.04.2025.

Motivarea soluției Colegiului de disciplină și etică:

Studiind argumentele invocate de petent, în coroborare cu materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente:

Alegațiile petentului XXXXXX XXXXXX vizează în principal, pretinse abateri admise de procurorul Alexandr Cornea, manifestate prin neexplicarea actului de învinuire/acuzare înaintate acestuia.

În urma analizei materialelor cauzei disciplinare, se identifică că la etapa examinării în cadrul Inspecției procurorilor, de către inspectorul căruia i-a fost repartizată sesizarea a fost respectată obligația inerentă verificării sesizării, prevăzută la art.46 alin.(2) lit.a) din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratura și anume: „...să întreprindă toate măsurile necesare pentru a verifica faptele invocate de autorul sesizării și a stabili existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare”.

Colegiul reține că Inspecția procurorilor în cadrul verificărilor efectuate a întreprins acțiunile necesare pentru a examina obiectiv și multilateral circumstanțele invocate de petent.

În acțiunile procurorului Alexandr Cornea, nu au fost identificate careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care acesta a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură, dumnealui acționând în limitele competenței profesionale și respectând prevederile legale în vigoare.

Conform prevederilor legislației procesual-penale în vigoare, procurorul explică în mod verbal persoanei învinuite, în momentul aducerii la cunoștință a ordonanței de punere sub învinuire, esența învinuirii aduse, reflectate în ordonanța de punere sub învinuire și i se propune să facă declarații în sensul învinuirii aduse. Normele legislației procesual-penale nu prevăd o altă procedură specială de explicare a esenței învinuirii aduse, de aceea nu este întemeiată poziția învinuitului, privind existența unei astfel de proceduri efectuarea căreia s-a solicitat.

La caz, de către procuror, la data de xx.xx.2024, i-a fost adusă la cunoștință învinuitului XXXXXX XXXXXX ordonanța de punere sub învinuire, în prezența apărătorului XXXXXX XXXXXX, fiindu-i explicat și conținutul acesteia, fapt consemnat prin semnăturile învinuitului și apărătorului său. Astfel, au fost respectate întocmai drepturile constituționale ale petiționarului, în ceea ce ține de informarea despre faptele în care este învinuit.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a adopta în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Colegiul apreciază critic alegațiile petentului privind încălcarea gravă a legii, și stabilește că, procurorul vizat și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), circumstanțe care, nu pot servi drept temei pentru tragerea lui la răspundere disciplinară.

În aceste circumstanțe, potrivit pct.77⁶ subpct.2) lit. b) a Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, examinând contestația asupra deciziei de încetare a procedurii disciplinare emisă de către Inspekția procurorilor, Colegiul de disciplină și etică a adoptat soluția de respingere a contestației.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratura, pct.77⁶ subpct.2) lit. b), 78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017, 28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația depusă de către cet. XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei Inspekției procurorilor din 10.04.2025 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău (of. Principal), Cornea Alexandr.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării.

Președinte a

Colegiului de disciplină și etică

semnat

Alexandru LOZAN

Membrii Colegiului:

Viorel BEIU

Eugenia ZUBCO

Constantin SUȘU

Oleg TELEVCA

Pavel ȚURCAN

Vitalie SÎLI
